

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Värmebölja i Hallands län

Råd kopplade till samhällsviktig
verksamhet

Råd kopplade till samhällsviktig verksamhet

För att minimera påverkan av värmeböljor på samhällsviktiga verksamheter är det viktigt att förbereda och vidta lämpliga åtgärder för att möta de specifika utmaningarna som kan uppstå. Genom att förstå riskerna och genomföra lämpliga åtgärder kan samhället bättre rusta sig för att hantera värmeböljor och minimera påverkan på dessa centrala funktioner.

Nedan presenteras råd kopplade till några av de samhällsviktiga verksamheterna som finns i Halland, nämligen elförsörjning, infrastruktur, vattenkvalitet och kvantitet, samt dricksvattenförsörjning.

Råd för att minska påverkan på elförsörjning

För att minska påverkan på elförsörjningen under en värmebölja kan svenska myndigheter, kommuner och företag vidta flera förberedande åtgärder. Nedan ges några förslag på åtgärder som kan bidra till en mer robust elförsörjning.

Skapa en variation av energikällor

En variation av energikällor är en viktig strategi för att minska sårbarheten för elförsörjningen under värmeböljor. En varierad energimix bidrar till att sprida risken för produktionsstörningar och minskar därmed beroendet av en energikälla som kan vara känslig för värmeböljor. Genom att främja utvecklingen av förnybar energi kan samhället minska sin sårbarhet för de risker som är förknippade med klimatförändringar, inklusive ökande frekvens och intensitet av värmeböljor.

Förbättra infrastruktur och öka flexibiliteten

Investeringar för att modernisera och uppgradera elnätet kan förbättra överföringskapaciteten och minska risken för överbelastning och elavbrott vid höga temperaturer. Detta kan innefatta förstärkning av befintliga kablar och ledningar samt utveckling av smarta nät och distributionssystem.

Genom att främja flexibla elförbrukningslösningar kan belastningen på elnätet jämnas ut under värmeböljor. Detta kan uppnås genom att uppmuntra till användning av smarta mätare och prissättningssystem som stimulerar till förbrukning under perioder med lägre efterfrågan.

Bättre planering och övervakning

Myndigheter och företag kan arbeta tillsammans för att förbättra övervakningen av väderrelaterade risker och planera för att möta ökat elförbrukningsbehov under värmeböljor. Detta kan innefatta att följa prognoser för värmeböljor noggrant och vidta åtgärder i förväg för att säkerställa tillräcklig tillgång till elresurser.

Ökad energieffektivitet

En ökad energieffektivitet är en viktig strategi för att minimera påverkan på elförsörjningen under en värmebölja. Genom att främja energieffektiva lösningar och beteenden kan man minska den totala efterfrågan på el, särskilt under perioder med hög värme och därmed ökad användning av kylning. Myndigheter, kommuner och företag bör se över sin verksamhet och byggnader och undersöka om energieffektivisering är möjlig. Därutöver kan utbildnings- och informationskampanjer öka medvetenheten hos allmänheten om vikten av energieffektivisering och hur man kan minska sin elförbrukning under värmeböljor genom att exempelvis optimera användningen av luftkonditionering och andra energikrävande apparater.

Råd för att minska påverkan på infrastruktur

För att minska påverkan på infrastrukturen under en värmebölja kan en ökad övervakning, underhåll och en anpassning av material och konstruktion minska risken för störningar och skador på väg- och järnvägsinfrastrukturen. En förbättrad kylning och ventilation i kollektivtrafiken kan förbättra arbetsmiljön för förare och bidra till en behaglig resa för passagerare. Att sprida relevant information till allmänheten och personal kan också minska risken för störningar.

Ökad övervakning och underhåll

Det är viktigt att intensifiera övervakningen av vägar och järnvägar under värmeböljor för att upptäcka eventuella skador och riskområden i tid. Genom att genomföra regelbundet underhåll och snabbt åtgärda problem kan man minska risken för allvarliga incidenter och störningar i trafiken. En viktig del i arbetet med att förebygga solkurvor är att rapportering utförs. Rätt rapportering leder till en bättre analys så att rätt åtgärder kan beställas och utföras.

Anpassning av material och konstruktion

Att använda material och konstruktioner som är mer motståndskraftiga mot höga temperaturer kan bidra till att minska slitaget på väg- och järnvägsinfrastrukturen under värmeböljor. Detta kan inkludera användning av speciella vägbeläggningar som är mer flexibla vid temperaturförändringar och behandling av räls för att minimera risken för solkurvor.

Förbättrad kylning och ventilation i kollektivtrafiken

För att säkerställa en behaglig och säker arbetsmiljö för förare och passagerare i kollektivtrafiken är det viktigt att säkerställa att kylsystem och ventilation fungerar korrekt. Genom att genomföra regelbundet underhåll av luftkonditioneringsystem och erbjuda åtgärder för att minska värmebelastningen, såsom skuggning vid hållplatser, kan man minska risken för negativa effekter av värme på arbetsmiljön och passagerarkomforten. Idag finns lagkrav på att bussar ska ha förar-AC. Hallandstrafiken har krav på att hela fordonet ska ha AC.

Förbättrad information och kommunikation

Att förse både personal inom kollektivtrafiken och allmänheten med relevant information om väderförhållanden, eventuella trafikstörningar och förebyggande åtgärder kan hjälpa till att minimera konsekvenserna av värmeböljor på infrastrukturen. Genom att kommunicera tydligt och snabbt kan man underlätta planering och fatta välgrundade beslut för att hantera eventuella utmaningar.

Råd för att minska påverkan på vattenkvalitet, kvantitet och försörjning

Under värmeböljor står vattenresurserna inför utmaningar som kräver noggrann planering och åtgärder för att säkerställa en hållbar vattenförsörjning och bevara vattenkvaliteten. Med ökad vattenförbrukning av dricksvatten, personlig hygien och bevattning av grödor, samt minskade nivåer av grundvatten och ytvatten på grund av höga temperaturer och brist på nederbörd, blir det allt viktigare att vidta åtgärder för att hantera dessa påverkningar.

Under värmeböljor är det inte bara vattenförsörjningen som påverkas; även vattenkvaliteten och den vattenlevande miljön riskerar att utsättas för stress och försämringar. Ökade vattentemperaturer kan påverka både råvattenkällor och vattenlevande organismer, vilket kan leda till nya utmaningar för dricksvattenkvaliteten och ekosystemen i våra vattendrag och sjöar.

I detta avsnitt presenteras råd och rekommendationer för att minska påverkan på vattenkvalitet och kvantitet under värmeböljor.

Vattenbesparing och effektiv användning

Vattenbesparande åtgärder och effektiv användning av vatten kan minska den totala vattenförbrukningen under värmeböljor. Detta kan inkludera kampanjer för att uppmuntra invånare och företag att minska onödigt vattenanvändning, som att använda vattensparande armaturer och minska bevattning av trädgårdar och grönytor.

Genom att ersätta äldre, mindre effektiva med moderna vattensparande alternativ kan både hushåll och företag minska sin armaturer vattenanvändning betydligt. Exempelvis kan vattenbesparande duschmunstycken och toalettspolningar minska vattenförbrukningen utan att kompromissa med användarupplevelsen.

Smarta bevattningssystem och sensorer kan bidra till att grönytor och trädgårdar vattnas mer effektivt. Automatiska bevattningssystem kan anpassas efter lokala väderförhållanden och markfuktighet för att undvika överbevattning och minska vattenavfall.

Information och utbildning av allmänheten om vikten av vattenbesparing och effektiv användning kan öka medvetenheten och uppmuntra till beteendeförändringar. Detta kan inkludera att dela ut tips och råd om hur man kan minska vattenförbrukningen i vardagen, såsom att stänga av kranen när man borstar tänderna eller att samla regnvatten för bevattning.

Kommuner och myndigheter kan implementera policyer och riktlinjer som främjar vattenbesparing och effektiv användning av vatten, såsom vattenrestriktioner under perioder av vattenbrist eller krav på användning av vattensparande teknik i nya byggnadsprojekt.

Ökad övervakning och förvaltning av vattenresurser

Genom att intensifiera övervakningen och förvaltningen av grundvatten och ytvatten kan man tidigt upptäcka eventuella problem med vattenbrist och försämrade vattenkvalitet. Detta kan inkludera regelbundna mätningar av vattennivåer och kvalitetsparametrar i grundvatten och ytvatten, men också mätning av vattennivåer i brunnar och vattenmagasin.

Geografiska informationssystem (GIS), satellitbilder och hydrogeologiska modeller kan

användas för att få en mer detaljerad och omfattande förståelse för vattenresursernas dynamik och sårbarhet. Detta kan i sin tur underlätta identifiering av riskområden och utveckling av nöd- eller åtgärdsplaner. I dessa planer får verksamheten möjlighet att förbereda sig för eventuella kriser och snabbt agera vid behov. Detta kan inkludera att identifiera alternativa vattenkällor, som vattenreserver eller tillfälliga vattenförsörjningspunkter, samt att fastställa prioriteringsordning för vattenanvändning i olika sektorer.

Investeringar i infrastruktur

Att investera i vatteninfrastruktur, såsom vattenförsörjningssystem och avloppsreningsverk, kan bidra till att säkerställa en tillförlitlig och säker vattenförsörjning även under värmeböljor. Detta kan inkludera modernisering och uppgradering av befintliga system samt utveckling av nya resurser för vattenförsörjning och lagring.

Bevarande av naturliga vattenmiljöer

Att bevara och återställa naturliga vattenmiljöer, såsom våtmarker och vattendrag, kan bidra till att förbättra vattenkvaliteten och minska risken för vattenbrist under värmeböljor. Naturliga vattenmiljöer fungerar som buffertar mot översvämningar och torka samt bidrar till att bibehålla en hälsosam ekosystembalans. Mer om detta finns att läsa i avsnitten om lantbruket och skogen nedan.

LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Länsstyrelsen i Hallands län • Postadress: 301 86 Halmstad • Besöksadress: Slottsgatan 2
010- 224 30 00 • halland@lansstyrelsen.se • www.lansstyrelsen.se/halland